

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено

На засіданні кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 3 від 19 2020 р.)

Завідувач кафедри

Ю. Є. Медведик

Силабус з навчальної дисципліни

«Антропологія музики»,

що викладається в межах освітньо-наукової програми доктора філософії (PhD)
з спеціальності 025 Музичне мистецтво, спеціалізації історія та теорія музики, музичне
мистецтво

Львів 2020

Назва курсу	Антропологія музики
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Валова, 18.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	кафедра музикознавства та хорового мистецтва факультету культури і мистецтв/
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 02 Культури і мистецтв. Код та найменування спеціальності – 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	Коломиєць Ольга Ігорівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	okolom@gmail.com olha.kolomyets@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	щовівторка, 12:00-13:10 год. (вул. Валова, 18, ауд. 19)
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам освітнього процесу необхідні знання, обов'язкові для того, щоб студенти володіли основною проблематикою антропології музики, в історичному розвитку науки та контексті сьогодення. Тому у курсі представлено як розвиток концепцій музичної антропології у різні етапи її творення, такі аналіз основного кола методологічних питань дисципліни у трактуванні сучасних етномузикологічних шкіл України, а також ближнього та дальнього зарубіжжя.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Антропологія музики» є нормативною дисципліною аспіранта (Складова 1 – Глибинні знання зі спеціальності) з спеціальності 025 Музичне мистецтво для освітньо-наукової програми доктора філософії (PhD), яка викладається в третьому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Вивчення дисципліни “ Антропологія музики ” формує компетентності (здатності) цілісного уявлення про сучасну антропологію музики як наукову дисципліну, що вивчає комплекс антропологічних та культурологічних факторів музичної культури усної традиції в усіх її виявах на основі: знань про формування та функціонування музично-

	антропологічного напрямку в контексті різних етномузикологічних шкіл світу впродовж тривалого історичного розвитку та глобалізованому суспільстві сьогодення і вмінь аналізувати коло основних методологічних питань музичної антропології та їх проблематику.
Мета та цілі курсу	Мета нормативної дисципліни аспіранта (Складова 1 – Глибинні знання зі спеціальності) «Антропологія музики» полягає у формуванні знань про основні теоретико-методологічні засади (предмети, завдання та способи досліджень) музичної антропології, її термінологічну базу та фундаментальну проблематику у світовому масштабі.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовк Хведір. Студії з української етнографії та антропології. – Київ: Мистецтво, 1995. – 335 с. 2. Гошовский Владимир. У истоков народной музыки славян: Очерки по музыкальному славяноведению. – Москва: Советский композитор, 1971. – 304 с. 3. Грица Софія. Трансмисія фольклорної традиції: Етномузикологічні розвідки. – Київ–Тернопіль: Астон, 2002. – 236 с. 4. Грица Софія. Фольклор у просторі та часі: Вибрані статті. – Тернопіль: Астон, 2000. – 228 с. 5. Антропологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. Ф. Юрій. — К.: Дакор, 2008. — 421 с. 6. Земцовский Изалий. Этнография музыкальная // Музыкальная Энциклопедия в 6 т. – Москва, 1982. – Т. 6. – С. 577-581. 7. Квітка Климент. Вступні уваги до музично-етнографічних студій //”Записки Етнографічного товариства”. Київ, 1925, кн. 1, с. 8-27. Перевидання (в перекладі російською): Квітка Климент. Вступительные замечания к музыкально-этнографическим исследованиям //Его же, Избранные труды: В 2 т. /Составление и комментарии Владимира Гошовского.

Москва: Советский композитор, 1973. - Т. 2. - С. 3-29.

8. Квитка К. Об изучении быта лирников / Климент Квитка // Квитка К. Избранные труды. – Т.2. – М.: Советский композитор, 1973. – 327–345.

9. Квітка Климент. Потреби в справі дослідження народної музики на Україні //”Музика”, 1925, № 2-3.

Перевидання (скорочене): Квітка Климент. Вибрані статті: У 2 ч. /Упорядкування та коментарі Анатолія Іваницького. - Київ: Музична Україна, 1986. - Ч. 2. - С. 130-138.

10. Квітка К. Професіональні народні співці й музиканти на Україні. Програма для дослідів їх діяльності й побуту / Климент Квітка // Збірник Історично-Філологічного Відділу.– № 13 (Праці Етнографічної Комісії). – Вип. 2. – 114 с.

11. Коломиєць Ольга. Основне коло методологічних питань етномузичних студій у дискурсах американських етномузикологів сучасності (за результатами дослідження 2015 – 2016 рр. у Чиказькому університеті в рамках наукової програми імені Фулбрайта) // X Конференція дослідників народної музики червоно руських (галицько-володимирських) тасуміжних земель (Львів, 21-22 квітня 2017 р.): Статті та матеріали. – Львів, 2017. – С. 72-80.

12. Kolomyyets O. Musical component in the “Rites of Passage” of Hutsul Family Cycle: On Means and Forms of “Being Moduses” Implementation in the Traditional Culture. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. К.: Міленіум, 2018. Вип. 4. С. 281-285. Web of Science Core Collection 13 Kolomyyets O. Ukraine: History, Culture, and Geography of Music // The SAGE Encyclopedia of Music and Culture, Janet L. Sturman (ed.), SAGE Publications, Inc., 2019, Vol. 5. – P. 2258 – 2260.

14. Kolomyyets O. The Transcarpathian “White Roma”: An

Ethnomusicological Perspective // Sorescu-Marinković, Annemarie, Kahl, Thede and Biljana Sikimić (eds.) (2020). *Boyash Studies: Researching “Our People”*. Berlin: Frank & Timme. ISBN: 978-3-7329-0694-9. – P. 179-191.

15. Болман Філіп В. Світова музика: дуже короткий вступ / Філіп В. Болман; пер. з англ., покажчики Ольги Коломиєць. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 272 с. + вкл.
16. Кондрацька Л. А. Музична антропологія: Підручник для магістрів та студ. муз.-пед. фак. / Л. А. Кондрацька. – Тернопіль : Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка, 2007. – 190 с. - Бібліогр. в кінці розд.
17. Леві-Строс К. Структурна антропологія / Зоя Борисюк (пер.зфр.). — 2.вид. — К. : Основи, 2000. — 391с.
18. Луканюк Богдан. До історії терміна “етномузикологія” // Етномузика. – Львів, 2006. Ч. 1. – С. 9–32. – Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка. – Вип. 12.
19. Сегеда С. Антропологія: Навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. — К. : Либідь, 2001. — 335с.
20. Мурзіна Олена. Українська музична фольклористика: Проблеми і завдання // Українське музикознавство: Науково-методичний збірник. Вип. 28. – Київ, 1998. – С. 25–31.
21. Токарев Сергей. История зарубежной этнографии: Учебное пособие. – Москва: Высшая школа, 1978. – 352 с.

Додаткова література:

1. Алексеев Эдуард. Фольклор в контексте современной культуры: Рассуждения о судьбах народной песни. – Москва: Советский композитор, 1988. – 237 с.
2. Болман Ф. Світова музика: дуже короткий вступ / Філіп В. Болман; пер. з англ. Ольги Коломиєць. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 272 с. + вкл.
3. Гусев Виктор. Фольклор: История термина и его современные значения //”Советская этнография”, 1966, № 12.
4. Луканюк Богдан. Культуро-жанрова концепція С. Людкевича: До постановки питання // Четверта конфер. дослідників народн. музики червоноруських (галицько-володимирських) та суміжн. земель. – Львів, 1993. – С. 7–14.
5. Путилов Борис. Методология сравнительного изучения фольклора. – Ленинград: Наука 1976.
6. Фримерштейн Виктория. “Антропология музыки” Алана П. Мерріама: Дипломна робота / Наук. кер. Б. Луканюк. – Львів, 2001. – 70 с. (Препр. / ЛДМА ім. М.В. Лисенка.
7. Эльснер Юзеф. О предмете этномузыкознания //Социалистическая музыкальная культура. Москва, 1974.
8. Blacking J. Music, Culture and Experience: Selected Papers. – Edited by Reginald Byron. – Chicago: University of Chicago, 1995.
9. Czekanowska A. Etnografia muzyczna. – Warszawa: Panstwowe Wydawnictwo Naukowe, 1971.
10. Ethnomusicology: An Introduction / Edited by Helen Myers. – New York, London: W.W.Norton & Company, 1992. – 487 p. – (The

	<p>Norton/Grove Handbooks in Music).</p> <p>11. <i>Merriam Alan P.</i> The Anthropology of Music. – Evanston: Northwestern, University Press, 1964. – 358 p.</p> <p>12. <i>Nettl B., Bohlman P. V., eds.</i> Comparative Musicology and Anthropology of Music. – Chicago: University of Chicago Press, 1991.</p> <p>13. <i>Nettl B.</i> Theory and method in ethnomusicology. – London: The Free Press of Glencoe, 1964. – 306 p.</p> <p>14. <i>Nettl Bruno.</i> The Study of Ethnomusicology: Thirty-Three Discussions. Third Edition. – – University of Illinois Press, 2015. – 560 p.</p>
Тривалість курсу	Один семестр (90 год.)
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати: основне коло проблематики дисципліни, праці провідних дослідників музичної антропології, основні напрями досліджень у світовому контексті, сфери використання музики у людській діяльності та виміри взаємопроникнень та взаємовпливів.</p> <p>Вміти: оперувати основною термінологічною базою дисципліни; висловлюватись та дискутувати на теми проявів музичної діяльності людини у різних етнічних та культурних середовищах суспільства, застосовуючи здобуті знання впродовж вивчення дисципліни та опрацювання фундаментальних праць, що пропонуються до курсу; провести самостійне дослідження на пропоновану або довільну тему, пов'язане із музичною діяльністю людини в умовах світової глобалізації.</p>
Ключові слова	Антропологія музики, музична антропологія, етномузикологія, музика усної традиції, етномузика, фольклоризм, етномузичний твір, польове дослідження, А. Мерріам, Б. Неттл, Дж. Блекінг

Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практично-семінарських робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ*
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру усний
Пререквізити	Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань про музичний фольклор України, світову музику, етномузикознавство, історію музики, теорію музики
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, проектно-орієнтоване навчання, семінар, практичні заняття.
Необхідне обладнання	Обладнання для проведення презентацій та відтворення ілюстративного матеріалу
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: - контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів (20 балів) - семінарські заняття (30 балів) - іспит (50 балів): усна відповідь на теоретичні запитання (50 балів) Підсумкова максимальна кількість балів 100. <i>Відпрацювання пропущених занять відбувається тільки за наявності відповідного документа про поважну причину пропуску, не пізніше 10 робочих днів від дати пропущеного заняття.</i> Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право.
Питання до контрольного заміру знань.	1. Антропологія та музична фольклористика: порівняння явищ. 2. Нові напрямки у дослідження музичної культури після II світової війни. 3. Функціональна теорія Б. Маліновського 4. Основна проблематика досліджень А. Редкліфа-Бравна.

	<p>5. Основні характеристики польового дослідження антрополога.</p> <p>6. Методика експедиційної практики Б. Маліновського.</p> <p>7. Робота антрополога в терені за методикою Б. Неттла.</p> <p>8. Цілі і методи музичної антропології у інтерпретації А. Мерріама.</p> <p>9. Музично-антропологічні дослідження про малі спільноти. Аналіз дослідження Д. Макалестера «Музика племені Пейот».</p> <p>10. Структуралізм в музичній антропології.</p> <p>11. Наукові погляди Ж. П'яже у контексті структурного напрямку.</p> <p>12. Культурологічний аналіз музики у інтерпретації Дж. Блекінга.</p> <p>13. Когнітивний напрямок в музичній антропології</p> <p>14. Музика та людина: індивідуальність та репрезентант культури.</p> <p>15. Музикант як носій та оберіг традиції.</p> <p>16. Музика та особистість: антропологічне бачення проблеми.</p> <p>17. Музично-культурологічні дослідження К.Квітки.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

*** СХЕМА КУРСУ**

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1 т 4 год	Про предмет і методи дисципліни. «Антропологія музики» як система знань. Термінологічні варіанти назви дисципліни згідно цілей. Методичні та методологічні засади дисципліни «Антропологія музики». Міждисциплінарність у музично-антропологічних дослідженнях.	Лекція/Практичне заняття	О 1, О 5, О 6, О 14, О 15, О 16, Д 12	Антропологія та музична фольклористика: порівняння явищ. 5 год	3 бали
2 т 4 год	Становлення етномузичної культурології. Періодизація становлення та розвитку музично-теоретичних основ дисципліни. Основні напрями етномузикологічних дослідження північно-американських дослідників. Антропологія музики та споріднені дисципліни: окремішність та спільність проблематики.	Лекція /Практичне заняття	О 6 О 17, Д 5, Д 7, Д 9	Нові напрями у дослідження музичної культури після II світової війни. 5 год	4 бали

3 т 4 год	Діяльність Алана Мерріама та його дослідження «Антропологія музики». Проблематика етномузикології у музично-антропологічних працях Алана Меріама та їх проєкція на сьогодення. Дослідження Мерріама індіанців Північної Америки та племен Африки. Концепція «дослідження музики в культурі» як основа наукової діяльності вченого та зерно праці «Антропологія музики» (1964).	Лекція/ Практичне заняття	О 12, Д 6, Д 11, Д 12	Теорія та практика у вивченні музичних культур А. Мерріамом. Концепції монографії «Антропологія музики» та їх прогресія на дослідження музичних культур сьогодення. 6 год	4 бали
4 т 4 год	Теоретична спадщина Бруно Неттла у галузі антропології музики. Вивчення музики як людської поведінки у дослідницькій діяльності Бруно Неттла: Концепція трактування музики та функціонування її в даній культурі (поняття музичного таланту, критерій гарного виконання тощо).	Лекція/Практичне заняття Контрольна модульна робота № 1	О 17, Д 12, Д 13, Д 14	Робота антрополога в терені за методикою Б. Неттла. 5 год	4 бали + 10 балів (модуль)
5 т 4 год	Етномузична культурологія в Європі. Універсальний та гуманістичний вимір досліджень Блекінга. Аналіз концепцій науковця: «музичний звук може творитися лише людьми і для людей». «Музично-антропологічний аналіз може і повинен застосовуватись як до музики африканського племені Вендів, так і до квартетів Бетховена».	Лекція/Практичне заняття	О 17, Д 8, Д 10	Культурологічний аналіз музики у інтерпретації Дж. Блекінга. 5 год	4 бали
6 т 4 год	Антропологія музики в Україні. Культурологічний фактор у вивченні жанрів етномузики в наукових концепціях класиків українського етномузикознавства. Проблематика досліджень Станіслава Людкевича, Філарета Колесси, Климента Квітки, Володимира Гошовського.	Лекція/Практичне заняття	О 1, О 2, О 3, О 4, О 8, О 10, Д 4	Музикант як носій та оберіг традиції: інтерпретація проблематики українськими етномузикологами минулого та сучасності. 5 год	4 бали
7 т 4 год	Методи етномистецького культурологічного аналізу. Соціологічні засади вивчення музики усної традиції. Основні аспекти музичної етнографії. Етапи підготовки та виконання польового дослідження. Особливості укладення питальника. Пошук та робота з інформантами дослідження: вітчизняна та світова практика. Основні вимоги до фіксації етномузичного мате-	Лекція/Практичне заняття	О 7, О 9, О 10, Д 10, Д 11, Д 13	Польове дослідження: проблематика функціонування методу (минуле і сучасність) у теоретичному опрацюванні та практичному застосуванні антропологів музики. 6 год	4 бали

	ріалу «в полі». Глобалізаційні процеси та їх вплив на актуальність польового дослідження.				
8 т 4 год	Антропологія музики в історичній перспективі. Два основні напрямки сучасного етномузикознавства та їх умотивованість. Вирішення завдань класичного етномузикознавства: школи, персоналії. Розвиток музично-антропологічних студій та їх розбудова. Міждисциплінарність досліджень як визначальна характеристика музично-антропологічних досліджень сучасності.	Лекція/Практичне заняття Контрольна модульна робота № 2	О 11, О 16, Д 2, Д 14	Музика та особистість: антропологічне бачення проблеми у дослідженні музичної культури усної традиції глобалізованого суспільства сьогодення. 5 год	3 бали + 10 балів (модуль)